

Position Paper Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij

Nederland heeft een uniek loterijstelsel, dat ons als Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij al 35 jaar lang in staat stelt om zonder winstoogmerk onze missie te vervullen: fondsen werven voor de samenleving. Sinds 1989 hebben wij dankzij onze deelnemers 10,7 miljard euro opgebracht voor goede doelen, cultuur en sport. Deze steun is van onschatbare waarde voor een bloeiend maatschappelijk middenveld met daarin tienduizenden (sport)verenigingen verspreid door heel Nederland.

De Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij zijn onderdeel van de Postcode Loterij Groep, een non-profit organisatie waarvan de aandelen voor 100% in handen zijn van een stichting. We zijn er bijzonder trots op dat ons fondsenwervende loterijconcept verworpen is tot een zeer succesvol Nederlands exportproduct. Inmiddels zijn er Postcode Loterijen te vinden in vijf Europese landen en is er in totaal 14,5 miljard euro bijeengebracht voor maatschappelijke organisaties.

In het Nederlandse loterijstelsel zijn er twee soorten vergunningen. Enerzijds loterijen met een zogenaamde 'artikel 3'-vergunning, vernoemd naar een artikel uit de Wet op de Kansspelen. Deze vergunning heeft als vereiste dat loterijen er zijn om fondsen te werven voor de samenleving (minimaal 40% van de inleg) en dat een winsttoegewinstmerk daarbij niet wordt toegestaan. De Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij, maar ook loterijen zoals de Grote Clubactie, hebben een 'artikel 3'-vergunning.

Anderzijds zijn er loterijen met een monopolievergunning zoals de Staatsloterij en de Lotto. Deze vergunningen zijn in handen van één partij, de Nederlandse Loterij, en kenmerken zich door een veel lager verplicht afdrachtspercentage van respectievelijk 15% en 18%. Deze afdracht gaat naar staat, sport en goede doelen.

De rechter oordeelde vorig jaar dat een kansspelmarkt met enerzijds een onbeperkt aantal vergunningen voor risicovolle kansspelen zoals online casino's en sportwedden, maar anderzijds een beperkt aantal vergunningen voor minder risicovolle spellen zoals de lotto, niet horizontaal consistent is.¹ Later dit jaar zal de Raad van State zich hierover buigen. Voor de Postcode Loterij en VriendenLoterij, maar ook juist voor goede doelen, cultuur en sport, is het van groot belang dat in het Nederlandse loterijstelsel, ook na een gerechtelijke uitspraak, de afdracht aan goede doelen centraal staat en winstoogmerk niet wordt toegestaan.

Wanneer fondsenwerving opnieuw als beleidsdoel zou worden opgenomen, wordt geborgd dat er rekening gehouden wordt met de impact van wijzigingen op de financiering van goede doelen, sportverenigingen en culturele instellingen. Tot 2000 was fondsenwerving al een aparte doelstelling van het Nederlandse kansspelbeleid. Sindsdien wordt afdracht aan de samenleving slechts als '*gunstig neveneffect*' gezien, ondanks de honderden miljoenen per jaar die loterijen aan fondsen werven voor goede doelen.

Het Goede Doelen Platform, een samenwerkingsverband van meer dan 230 goede doelen, cultuur- en sportorganisaties die in Nederland fondsen van loterijen ontvangen, is helaas niet uitgenodigd voor het rondetafelgesprek. Zij zouden u als geen ander kunnen uitleggen hoe belangrijk een gezond loterijstelsel is waarbij loterijafdracht duurzaam wordt veiliggesteld. Deze afdracht is van belang voor tal van goede doelen, van Alzheimer Nederland tot de Waddenvereniging, van het Rode Kruis tot de Voedselbank.

Page 1 of 2

Part of Postcode Lottery Group

Als grootste private fondsenwerver voor goede doelen in Nederland zien we dat het maatschappelijk middenveld onder druk staat en dat daarbij ook geldstromen (zoals subsidies) worden gekort. Juist in deze tijd is het daarom van groot belang om organisaties in staat te stellen om eigen fondsen te werven. Jaarlijks ontvangen honderden goede doelen, culturele instellingen en tienduizenden (sport)verenigingen financiële steun van fondsenwervende non-profit loterijen. Afgelopen jaar was dit ruim 600 miljoen euro, waarvan meer dan 500 miljoen euro afkomstig was van de Postcode Loterij en VriendenLoterij.

2. Onderscheid naar risicoprofiel stevig verankeren in wet- en regelgeving

Sinds Uw Kamer gekozen heeft voor de opening van de online kansspelmarkt zien wij ons helaas geconfronteerd met nieuwe stevige uitdagingen om onze missie (fondsen werven voor de samenleving) te vervullen. Er zijn sindsdien op meerdere momenten beperkende maatregelen doorgevoerd, gericht op online kansspelen, die helaas ook fondsenwervende loterijen raken. Uit verschillende onderzoeken – onder andere in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Kansspelautoriteit – blijkt keer op keer dat loterijen een laag risicopotentieel hebben². De reden daarvoor is dat loterijen een lange periode hebben tussen inleg en uitkomst. Daarnaast is loterijdeelname geen opstap naar risicovolle kansspelen³. Dit onderscheid in risicoprofiel tussen loterijen en risicovolle kansspelen is nog onvoldoende vastgelegd in wet- en regelgeving. Een duidelijke verankering van dit onderscheid is nodig zodat voorkomen wordt dat onbedoeld de fondsenwervende kracht van loterijen ook ingeperkt wordt.

3. Kansspelbelasting niet verhogen

Velen waarschuwen voor de negatieve gevolgen van een verhoging van de kansspelbelasting voor de publieke belangen (waaronder het Ministerie van Justitie en Veiligheid, de Kansspelautoriteit, en goede doelen). Toch is er door de huidige coalitie voor gekozen om de kansspelbelasting met een kwart te verhogen voor alle kansspel aanbieders, loterijen inclusief.

Kansspelbelasting wordt momenteel geheven op twee verschillende manieren. Bij casinospelen wordt er geheven op het brutospelresultaat (inzetten minus uitbetalingen). Bij loterijen wordt de kansspelbelasting geheven op prijzen. Voor loterijen komt deze belastingheffing dus nog bovenop de afdrachtverplichting aan goede doelen (in het geval van art. 3-loterijen is dit minimaal 40% van de inleg).

Ondanks deze verschillende belastingvoeten is ook voor loterijen de kansspelbelasting na de introductie van online casino's in 2021 meermaals flink verhoogd⁴. Bij loterijen zal die hogere belasting zodoende ten koste gaan van de afdracht aan goede doelen. Immers, het volledige resultaat van onze loterijen gaat naar goede doelen. Daarbij geldt dat loterijen, om een aantrekkelijke propositie te hebben voor (potentiële) deelnemers, een aantrekkelijk prijzenpakket moeten aanbieden. Ook aan onze loterijen, die jaarlijks honderden miljoenen aan maatschappelijke organisaties afdragen, doen deelnemers (meestal met één lot per maand) in eerste instantie mee omdat ze dromen van een mooie prijs. De verhoging van de kansspelbelasting is zodoende zeer negatief voor de afdracht aan goede doelen. Uitvoering geven aan de vorig jaar met brede meerderheid aangenomen motie-van Dijk⁵ is zodoende van groot belang.

Internationaal gezien heeft Nederland een uniek loterijstelsel waarin er op veilige en verantwoorde wijze jaarlijks 600 miljoen euro aan fondsen worden geworven voor goede doelen, cultuur en sport.

Wij vragen u dit stelsel te borgen door:

1. Fondsenwerving opnieuw als doelstelling van het kansspelbeleid op te nemen.
2. Het onderscheid tussen loterijen en risicovolle kansspelen stevig wettelijk te verankeren.
3. De kansspelbelasting voor fondsenwervende loterijen niet te verhogen, aangezien dit ten koste zal gaan van de afdracht aan goede doelen.

² [Kansspelautoriteit, Marktscan landgebonden kansspelen 2020](#), p.41

³ [IVO/CVO, De relatie tussen deelname aan nummerloterijen en kansspelverslaving in Nederland](#), juli 2008, p.4

⁴ 29,0% in 2021; 29,5% in 2022; 30,5% in 2024; 34,2% in 2025; 37,8% in 2026

⁵ Tweede Kamer, 12 november 2024, [Kamerstuk 36602-109](#)